

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

§. 2. Quædam in imitatione cauenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

CAPVT IV.

An in iis quos ad sanctitatem imitamur, imitanda sint omnia.

§. 1. A pluribus variam utilitatem esse capiendam.

VT id quod proximè attigimus primum resumam, commendatissimū proficere cupienti esse debet, vt ex omnium quorumcumque hominum conuersatione utilitatem capiat: quanto ergo magis, quod nunc agimus, ex conuictu, familiaritate, aut saltem contuitu Sanctorum? Sanctos nunc eos intelligo, quos vitam probam, & virtutibus bellè instructam, viuere videmus, ideoque nos alliciunt, vt benè agendo mores eisdem referre possimus: quorum in Religiosis beneque constitutis familijs, magna est copia, cum nemo in illis viuat, qui ad absolutam consummatamque virtutem, pro virium suarum modulo non contendat.

In hac optimorum virorum multitudine viuenti, nemo contemnendus, notanda bona singulorum, & in nos deriuanda quæ fuerint optima: quam in rem S. Antonij nobis refert præclarissimam doctrinam Callianus. *Vetus est, inquit, Lib. 5. c. 4. B. Antonij admirabilisq; sententia; — monachum spiritalia mella condere cupientem, velut apem prudentissimam, debere vnamquamque virtutem, ab his qui eam familiaritè possident, deslorare, & in sui pectoris vase recondere, nec quid minus aliquis habeat discutere, sed hoc tantùm, quid virtutis habeat contemplari, studiosèq; decerpere.* Docuerat paulò antè, ab vno discretionis, ab alio patientiæ, humilitatis ab alio, ab alio continentiæ, aut simplicitatis, aut alterius virtutis exempla sumenda: vix autem, aut numquam, in vno & eodem omnia pariter posse reperiri. Quæ nequaquam diuersa sunt ab eo quod diximus, vnicum imitationi nostræ propositum esse debere: nam & S. Antonius de illo loquitur, qui discretionem abundans, quid sibi ad imitandum sumendum sit, quid omittendum intelligat, aliudq; est flosculos virtutum varios, & ex pluribus minutula multa decerpere, quod vile factu esse nemo negat: aliud totius vitæ, ritè & ex perfectione traducenda, sibi exemplar effingere, quod non minus vnum, quàm vnam in corpore animam esse debere affirmamus.

§. 2. Quenam in imitatione sint cauenda.

At in hac imitatione plurium cauenda sunt nonnulla, atque illud in primis, vt ne crediderimus, perfectum esse id omne, quod à viro perfecto proficisci videmus: nemo enim in hac vita numeris omnibus ita existit absolutus, quin alicuè de in nonnullū defectum impingat: solus fuit D. N. Iesus Christus, & Beatissima

cius

eius mater Maria, quorum in actionibus nullus unquam naevus, deficiens, aut exuberans nihil sit repertum: quare, licet omnia in meliorem partem, quantum licuerit, interpretari deceat, non sic tamen in cuiusquam vel facta, vel verba iurandum est, ut planè nusquam ab eo tibi recedendum obstinatè putes: est enim rectæ rationi omnino repugnans, si quem propter egregiè & benè facta miraris, eundem pariter, in iis quæ minùs ex ratione fuerint, & suspicias, & imiteris. Atque hæc etiam me consideratio permouit, ut potius à beatis, quàm à viuis assererem viuendi exempla sumenda: viuorum enim, & bona sunt nobis, & mala ob oculos posita, at eorum qui iam decessere, & quorum res gestæ sunt memoriæ proditæ, ea sola sunt posteritati commendata, quæ præstantiora videbantur, eaque purè, & ab imperfectionibus segregatè descripta sunt.

Est etiam, minutulum quid & affectatum, in imitatione fugiendum, quod mimicum est, iuuenile, & fermè in risum abit: in quod ne incidamus, magna decori ratio est habenda, iuuenem quippe senilis lenitudinis in incessu, in verbis, in ceteris æmulum esse dedecet; sonum vocis, nutum oculorum, situm capitis, manuum gestus, corporis flexum, & eiusmodi plura, est ubi in illa moderatione obseruare & imitari conueniat, est etiam ubi si decorum & modum excesseris, nemo sensatior extiterit, qui non te morionem agere, nec aliud quàm ridicula putet affectare: quare non sibi soli hac in re credendum, sed aliorum quoque consulendum est iudicium, ut ea non affectemur, quæ vulgò, & meritò, minùs probari viderentur. Nec verò etiam omnia quæ non dedecrent, sunt nobis operosè sumenda: minuta enim quædam, inutilia, & exigua admodum momenti, satius fuerit præterire, quàm animi industriæque vim, à melioribus abstractam, tot minimis rebus exhaurire. Breuis vita, cito præteruolat; nec ingenij nostri mediocritas, omnia amplecti potest; & non paruum iacturam facit, qui vel tempus vel industriam, in res parum utiles collocat.

Illam igitur primò omnium, maiore què quàm possumus, conatu seligamus, quæ suo genere sint optima, & quàm latissimè pateant, ut neque bonitate decipi, nec angustia fructus operam lulisse possimus: neque verò, per mediocri quadam virtutis assimilatione delinuti, priùs conquiescamus, quàm perfectissimè, id quod absolutissimum in alio miramur, ad nostrum animum imitando traduxerimus.

Sed quæ hactenus diximus, magis ad eos qui nobiscum degunt; quæ dicentibus, ad eos qui in celis, potissimè spectabunt: de quibus nec iniucundè & fructuosè queri potest, num eos in omnibus tutò, & ratione possimus imitari: Quæ in quaestione necessariò nobis imitatorum seponendi sunt errores, qui ex neglecto modo & circumstantijs existunt: vix enim ita bonum aliquid est, ut non possit, non obseruato vel modo vel tempore vitari: quorum tamen vitiorum tractatio nostra non est.